

Оригинални научни рад
Примљен: 1. 9. 2021.
Прихваћен: 30. 9. 2021.

МАЛО ПОЗНАТА ВЕРЗИЈА ПЕСМЕ БРАНКА ЋОПИЋА *МАЛА МОЈА ИЗ БОСАНСКЕ КРУПЕ*

У раду објављујемо концептну верзију песме Бранка Ћопића „Мала моја из Босанске Крупе” који се чувају у његовој заоставштини у Архиву Српске академије наука и уметности.

Мала моја из Босанске Крупе једна је од најпознатијих и најлепших песама које је написао Бранко Ћопић. Спевана марта 1969. а први пут објављена у истоименој збирци у издању „Ослобођења” и Завода за издавање уџбеника у Сарајеву 1971. године, ова песма је прештампа-на небројено пута касније. У Ћопићевој заоставштини, која се чува у Архиву Српске академије наука и уметности у Београду, међу многим бележницама, рукописима, фотографијама и другим документима овог српског књижевника и академика, сачувана је и проширена варијанта поменуте песме, која се разликује од њене добро познате шестострофне верзије. Наиме, није познато када је и којом приликом Ћопић у текст песме, између пете и шесте строфе, својеручно додао још две. Уз то је начинио још једну измену, која се тицала почетка последње строфе, где је уместо „Сад је касно” написао „Тешко ми је”. Можемо само претпоставити да је Ћопић ове строфе дописао припремајући неко од издања својих сабраних дела или збирки песама. Две строфе написане су у потпуно истом духу и метрици, као и остале и ни на који начин нису одударале од устаљеног ритма који чине строфе од шест стихова. Ову верзију песме Бранко Ћопић није унео у последње издање својих сабраних дела које је изашло за његовог живота (Видети: Б. Ћопић, *Пјесме*, Сабрана дела књ. 9, Београд 1983, стр. 599–602).¹ У наставку доносимо текст целе песме са дописаним строфама. Објављивање ових двеју строфа може се схватити и као позив на припрему критичког из-

¹ У архиви Радио Београда сачуван је снимак на којем Бранко Ћопић рецитије ову своју песму заједно са двама дописаним строфама. Снимак је доступан на следећој адреси: www.rts.rs/page/radio/sr/story/24/radio-beograd-2/3972592/branko-copic-mala-moja-iz-bosanske-krupe.html

дања целокупног стваралаштва Бранка Ћопића, које је он, без икакве сумње, одавно заслужио.

Мирослав М. Јовановић*

САНУ

Архив

Кнеза Михаила 35

11000 Београд

Кључне речи: Бранко Ћопић, Мала моја из Босанске Крупе, поезија, необјављени стихови, Архив САНУ

Miroslav M. Jovanović

A LITTLE KNOWN VERSION OF THE BRANKO ĆOPIĆ'S POEM
"MY LITTLE ONE FROM BOSANSKA KRUPA"

In this paper, we are publishing a little-known version of Branko Ćopić's poem "My Little One from Bosanska Krupa", which is kept in his personal fund in the Archives of the Serbian Academy of Sciences and Arts.

[Прилог]

Било ми је дванаест година,
први пут сам сишао до града
из мог села, тихог и далеког,
кад сусретох тебе изненада.
Ех, дјечачке успомене глупе!
Мала моја из Босанске Крупе!

Јеси ли ме спазила ил' ниси,
збуњенога сеоскога ђака,
свјетлокосог и очију плавих,
у оклопу нових опанака,
како зија у излоге скупе?
Мала моја из Босанске Крупе!

Наишла си као лак облачак,
твој ме поглед за трен обезнани,
заборавих име и очинство,
како ми се зову укућани.
Изневјерих попут сабље тупе.
Мала моја из Босанске Крупе!

Текли тако гимназијски дани,
успомена на те не оцвала,
модра Уна у прољетње ноћи
твоје ми је име шапутала.
Лебдјела си испред ђачке клупе,
мала моја из Босанске Крупе!

Брзо мину наше ђаковање,
лаган лептир са крилима златним,
ипак тебе у срцу сачувах
кроз све буре у данима ратним.
Та сјећања могу л' да се купе,
мала моја из Босанске Крупе!

Гледао сам, скамењена лица,
како Крупу солдатеска пали,
преко сјена мојих успомена
сиктали су њихови рафали.
Хтјели да нам у дјетињство ступе,
мала моја из Босанске Крупе.

Текле, затим, године у низу,
расла плима, жуборна и плава,
крхко иње, бисер успомена,
потопише воде заборава.
Магла зави наше ђачке клупе,
мала моја из Босанске Крупе.

Сад је касно, већ ми коса сиједи,
гледам Уну, ћути као нијема,
залуд лутам улицама знаним,
све је пусто, тебе више нема.
Еј, године, немјерљиве, скупе!
Збогом, мала, из Босанске Крупе!

МАЛА МОЈА ИЗ БОСАНСКЕ КРУПЕ

Било ми је дванаест година,
први пут сам сишао до града
из мог села, тихог и далеког,
кад сусретох тебе изненада.
Ех, дјечачке успомене глупе !
Мала моја из Босанске Крупе !

АРХИВ
САНУ
БЕОГРАД

Јеси ли ме спазила ил ниси,
збуњенога сеоскога ђака,
свјетлокосог и очију плавих,
у оклопу нових опанака,
како зија у излоге скупе ?
Мала моја из Босанске Крупе !

Наишла си као лак облачак,
твој ме поглед за трен обезнани,
заборавих име и оџинство,
како ми се зову укућани.
Изневјерих попут сабље тупе.
Мала моја из Босанске Крупе !

Текли тако гимназијски дани,
успомена на те не оцвала,
модра Уна у прољетње ноћи
твоје ми је име шапутала.
Лебдила си испред ђачке клупе,
мала моја из Босанске Крупе.

- 2 -

Брзо мину наше ђаковаће,
лаган лептир са крилима златним,
ипак тебе у срцу сачувах
кроз све буре у данима ратним.
Та сјећања могу л да се купе,
мала моја из Босанске Крупе ?

Над је касно,
~~Брзо ми је,~~ већ ми коса сиједи,
гледам Уну, ћути као нијема,
залуд лутам улицама знаним,
све је пусто, тебе више нема.
Еј, године, немјерљиве, скупе !
Збогом, мала, из Босанске Крупе !

АРХИВ
САНУ
Београд

Бранко Ђопић

*Гледао сам, скамелова миза,
како Крупу суграђанска мари,
преко сјаја мујих јастука
сипитали су њихови префали.
Хвајем га мори у свјетлости мизе,
мала моја из Босанске Крупе.*

*Пелас, златни, јорине у мизу,
расли јорина, кејборна и тлава,
врхна мис, бисер јастука,
повојеним воде заборави.
Малира јави наше, бонке мизе,
мала моја из Босанске Крупе.*